

Odpustenie

(spracované podľa katechézy Pápeža Leva XIV. z 20.VIII.2025)

Dnes sa zastavíme pri geste, ktoré patrí medzi najšokujúcejšie a najžiarivejšie v evanjeliu: chvíľa, v ktorej Ježiš dáva smidku chleba svojmu zradcovi. Nie je to len gesto spoločenstva, ale aj posledný pokus lásky, ktorá sa nevzdáva. Ježiš miluje do krajnosti: a toto je interpretačný kľúč pre pochopenie jeho srdca. Láska, ktorá sa nezastaví pred odmietnutím, sklamaním ani nevďačnosťou.

Ježiš rozpoznáva moment, v ktorom jeho láska musí prejsť najbolestnejšou ranou, ranou zrady. Namiesto vzdávania sa, obžalúvania či bránenia sa pokračuje v milovaní: umýva nohy, namáča chlieb a podáva ho.

Týmto gestom Ježiš privádza k vrcholu svoju lásku. Nie preto, že by nevedomoval, čo sa deje; naopak, jasne to vidí. Pochopil, že sloboda druhého človeka, aj keď sa stráca v zle, môže byť stále zasiahnutá svetlom dobrého gesta. Vie, že skutočné odpustenie nečaká na ľútosť, ale sa ponúka prvé, ako nezištný dar, ešte skôr, ako by bolo prijaté.

Judáš to žiaľ nechápe. To, čo silno zasahuje je, ako sa doteraz skryté zlo ukazuje po tom, ako láska odhaľuje svoju úplne odzbrojenú tvár. Presne toto, táto smidka chleba, je naša spása: hovorí nám, že Boh robí naozaj všetko pre to, aby k nám prišiel aj vtedy, keď ho odmietame.

Tu sa odpustenie zjavuje v celej svojej sile a ukazuje konkrétnu tvár nádeje. Nie je to zabudlivosť ani slabosť. Je to schopnosť nechať druhého slobodným a predsa ho milovať do krajnosti. Ježišova láska nepopiera pravdu bolesti, ale nedovoľuje, aby zlo malo posledné slovo. Toto je tajomstvo, ktoré Ježiš pre nás koná a na ktorom sme občas aj my povolaní mať účasť.

Toľko vzťahov sa láme, toľko príbehov sa komplikuje, toľko nevypovedaných slov ostáva visieť vo vzduchu. Evanjelium nám ukazuje, že vždy existuje spôsob, ako naďalej milovať, aj keď sa všetko zdá nenávratne zničené. Odpúšťať neznamená popierať zlo, ale zabrániť mu plodiť ďalšie zlo. Neznamená to povedať, že sa nič nestalo, ale spraviť všetko možné, aby o budúcnosti nerozhodovala zášť.

Keď Judáš odchádza z večeradla, vonku „bola noc“ (v. 30), no Ježiš hovorí, že „je oslávený“ (v. 31). Noc je ešte prítomná, ale svetlo už začalo žiariť. A žiari, pretože Kristus ostáva verný až do konca a tak je jeho láska silnejšia ako nenávisť.

Aj my občas prežívame bolestivé a ťažké noci. Noci duše, noci sklamaní, noci, v ktorých nás niekto zradil alebo zranil. V týchto chvíľach je v nás pokušenie uzavrieť sa, brániť sa, vrátiť úder. Ale Pán nám ukazuje, že existuje nádej, vždy existuje iná cesta. Učí nás, že sa dá podať smidka chleba aj tomu, kto sa nám otočil chrbtom. Že sa dá odpovedať tichom dôvery. A že sa dá dôstojne napredovať bez toho, aby sme sa vzdali lásky.

Prosme dnes o milosť vedieť odpúšťať, aj keď sa cítime nepochopení, aj keď sa cítime opustení. Pretože práve v týchto chvíľach láska dosahuje svoj vrchol. Ako nás Ježiš učí, milovať znamená nechať druhého slobodného – aj keby mal zradiť – bez toho, aby sme prestali veriť, že táto sloboda, zranená a stratená, by nemohla byť vytrhnutá z klamstva temnôt a znovu vvedená do svetla dobra.

Keď svetlo odpustenia dokáže preniknúť do najhlbších trhlín srdca, pochopíme, že nikdy nie je zbytočné. Aj keď to druhý neprijíma, aj keď sa to zdá zbytočné, odpustenie oslobodzuje toho, kto ho daruje: rozpúšťa nevrlosť, navracia pokoj, vracia nám nás samých.

Ježiš, jednoduchým gestom ponúknuť smidku chleba ukazuje, že každá zrada sa môže stať príležitosťou spásy, ak je zvolená ako priestor pre väčšiu lásku. Neustupuje zlu, ale premáha ho dobrom a takto mu bráni uhasiť to, čo je nám najvlastnejšie: schopnosť milovať.